

L'OTAN i Eslovàquia

L'OTAN es disposa a avançar per l'Europa central i oriental amb una intensitat comparable a la de la nebulosa d'incògnites que fa ombra a les eleccions presidencials de Rússia. L'impuls atlantista ha començat a afectar la neutralitat de Finlàndia, fins fa poc inqüestionable, la qual segons el seu ministre d'Afers Europeus, Ole Norrback, s'integrarà a l'OTAN "tard o d'hora". Simultàniament a aquesta mena de sentència, proclamada des d'Hèlsinki, Praga acollia l'anomenada Nova Iniciativa Atlàntica, un fòrum en què l'ex-primera ministra britànica, Margaret Thatcher, i el seu admirador i cap del govern txec, Václav Klaus, van anar de bracet per proclamar la inevitable arribada de l'OTAN a les velles fronteres soviètiques.

L'encontre de Praga ha servit per escenificar la cohesió dels aliats occidentals i dels vells adversaris, ara candidats atlantistes, que són els països situats al flanc nord de l'antic bloc soviètic. Però la fe atlantista que impregna la Bàltica, Polònia, Hongria i la República Txeca comença a diluir-se quan arriba a Eslovàquia, on el primer ministre, Vladimír Mečiar, és tan apòstol i guerrer com Václav Klaus, el seu homòleg txec, però en direcció oposada.

L'última proclama de Mečiar és com una advertència fatalista: si l'OTAN s'estén ràpidament cap a l'est sense tenir en compte els interessos de Moscou, Rússia podria fer una aliança amb la Xina i els països àrabs. Mečiar feia aquesta advertència bo i denunciant, alhora, el silenci inquietant de Javier Solana a aquesta pregunta: "Si Eslovàquia entra a l'OTAN, es veurà obligada a tenir armes nuclears al seu territori?" I tot seguit posava sobre la taula dades concretes: segons els sondatges només el 34% dels eslovacs s'inclinen per entrar a l'OTAN, contra el 47% que prefereixen la neutralitat. En canvi, hi ha un 65% d'eslovacs favorables a incorporar-se a la Unió Europea i només un 15% hi són contraris.

A banda que els sondatges puguin ser més o menys fraudulents, és ben clar que el presumpte neutralisme de

la majoria dels eslovacs tant serveix a Moscou per barrar el pas a l'OTAN com a Mečiar per perpetuar el seu règim populista-autoritari. Mečiar governa en coalició amb el Partit Nacional i amb el Partit dels Treballadors. L'un és l'extrema dreta, hereva de monsenyor Tiso, contrària als drets de les minories hongaresa i gitana. L'altre representa les restes del col·lectivisme soviètic. Uns socis tan antioccidentals que, aparentment, condicionen Mečiar i el fan aparèixer com el moderador de dos extrems, quan en realitat el complementen

i el reforcen. L'última sacsejada autoritària ha estat l'anunci d'una anomenada llei antisubversió, equivalent a un estat d'emergència quasi permanent. Aquest intent polaritza màximament la vida política: a l'una banda, Mečiar i la seva coalició nacional-comunista i, a l'altra, els ex-comunistes socialdemòcrates, els democristians i els liberals amb el lideratge moral de Michal Kováč, el president de la República, permanentment enfrontat amb el primer ministre.

L'autoritarisme és la força de Václav Mečiar i alhora la seva vulnerabilitat, perquè legítima Occident, i especialment el nucli dur de l'Aliança Atlàntica, a fer tota mena de pressions visibles i invisibles. El règim eslovac es troba en el punt de mira dels serveis

secrets i dels mitjans de comunicació atlantistes, que perden l'ocasió de demonitzar-lo, tant si ve a tomb com si no. No paren de dir que Mečiar només és ben rebut a Moscou. Fustigament que fa que Mečiar, cada vegada més, busqui protecció a les faldilles del Kremlin.

L'atlantisme no té gens fàcil l'expansió pel sud de l'est. Només té assegurada l'entrada a Albània i potser a Romania si, com esperen, Ion Iliescu perd les eleccions. La Sèrbia de Milosevic és encara un búnquer i Bulgària no gosa plantar cara a la mare Rússia, que fins i tot l'ha "convidada" a incorporar-se a la Unió de Repúbliques Sobiranes, el nou projecte imperial. L'OTAN necessita l'encaix d'Eslovàquia en el seu projecte d'arribar a les velles fronteres soviètiques. Amb el vist-i-plau de Mečiar o sense. ■

LLIBERT FERRI

"Occident no para de dir que Mečiar només és ben rebut a Moscou. Aquest fustigament fa que Mečiar, cada vegada més, busqui protecció a les faldilles del Kremlin."